

bezoekadres
Marnixkade 109
1015 ZL Amsterdam

postadres
Postbus 15262
1001 MG Amsterdam
E moti@motivaction.nl
T +31 (0)20 589 83 83
W www.motivaction.nl

Wat vindt Nederland van elektrisch rijden?

**Een onderzoek naar elektrisch rijden en autodelen
onder het Nederlands publiek**

Natuur & Milieu en Milieudefensie

Amsterdam, 21 november 2013

Projectnummer: Z4044

Drs. Bram van der Lelij

Cecilia Keuchenius MSc

Het auteursrecht op dit rapport ligt bij de opdrachtgever. Voor het vermelden van de naam Motivaction in publicaties op basis van deze rapportage - anders dan integrale publicatie - is echter schriftelijke toestemming vereist van Motivaction International B.V.

Factsheet

In opdracht van Natuur & Milieu en Milieudefensie heeft Motivaction International B.V. een onderzoek uitgevoerd naar de houding van Nederlanders tegenover elektrisch rijden en autodelen. In deze factsheet worden de belangrijkste resultaten van het onderzoek beschreven.

Samenvatting

Veel draagvlak voor elektrische auto, iets minder intentie eigen gebruik

Zes van de tien Nederlanders vinden dat er meer elektrische auto's in Nederland moeten gaan rijden. De persoonlijke acceptatie bij rijbewijsbezitters ligt wat lager, maar is bij een substantiële groep zeker aanwezig: vier van de tien willen op den duur gaan rijden in een elektrische of hybride auto. Vooral hoogopgeleiden willen wel elektrisch gaan rijden, laagopgeleiden en Nederlanders boven de 55 jaar wat minder.

Kostenbesparing en milieu belangrijk bij motivatie gebruik elektrische of hybride auto

De belangrijkste redenen om elektrisch te gaan rijden zijn de kosten en het milieu. Driekwart van de rijbewijsbezitters die eventueel in een elektrische of hybride auto willen gaan rijden, hoopt geld te besparen op tanken en tweederde wil bijdragen aan schonere lucht.

Aanschafkosten belangrijkste drempel voor keuze elektrische auto

De hoge kosten van aanschaf zijn voor iets meer dan de helft van de autobezitters een drempel om voor een elektrische auto te kiezen. Drie van de tien wachten daarom liever tot het goedkoper wordt. Andere drempels die door een minderheid worden genoemd zijn het zonder steeds op te laden geen lange afstanden kunnen rijden, te weinig laadpalen en angst om onderweg stil te komen staan. Onduidelijkheid over elektrisch rijden vormt ook een drempel. Zo vraagt men zich af wat de kosten ervan zijn en of het wel een succes wordt.

Deelauto's op dit moment interessant gevonden door relatief kleine groep

Eenvijfde van de rijbewijshouders geeft op dit moment aan op den duur misschien in een deelauto te willen rijden via een aanbieder van deelauto's. Nog eens 5% geeft aan dit waarschijnlijk of zeker te willen, wat neerkomt op circa 600.000 mensen. Net als bij elektrisch rijden zijn vooral hoogopgeleiden hierin geïnteresseerd. Deelauto's lijken vooral aantrekkelijk voor rijbewijshouders die geen auto bezitten of wel eens een auto lenen van bekenden. De belangrijkste voordelen van een deelauto zijn, net als bij elektrisch rijden, de lage kosten en de bijdrage aan het milieu. Geringe onderhoudsverplichtingen spelen ook een rol. Bijna een kwart van de autobezitters is bereid om de eigen auto via een organisatie aan bekenden te lenen, slechts 4% aan onbekenden.

Deelauto op werk voor zakelijk verkeer stimuleert eigen auto thuis te laten

De beschikbaarheid van een deelauto voor zakelijk verkeer kan behoorlijke impact hebben op het aantal autokilometers in Nederland. Bijna een derde van de zakelijke rijders die met hun eigen auto naar het werk gaan, is bereid die auto voortaan thuis te laten als het bedrijf een deelauto ter beschikking stelt.

Project A15: elektrisch rijden in een deelauto spreekt breed publiek aan

Nederlanders zijn positief over het project A15. Meer dan de helft beoordeelt dit met een rapportcijfer 7 of hoger. Mogelijke bijdragen aan dit project die aanspreken zijn vooral het opwekken van stroom met zonnepanelen en een aanbod krijgen om een elektrische auto aan te schaffen.

Onderzoeksresultaten

Voor het onderzoek is een representatieve steekproef van 736 Nederlanders tussen 18 en 75 jaar bevraagd. De belangrijkste resultaten staan hieronder weergegeven.

Grote meerderheid positief over elektrisch rijden

Veel draagvlak voor elektrische auto

Aan alle respondenten in dit onderzoek is de volgende tekst voorgelegd:

Op dit moment rijden er in Nederland ongeveer

- 2.500 volledig elektrische auto's
- ruim 8.000 plug-in hybride auto's (dat zijn elektrische auto's met een hulpmotor op benzine of diesel en een stekker)

Hierna is hen gevraagd of zij vinden dat er in Nederland meer of minder elektrische auto's moeten gaan rijden.

- Het draagvlak voor meer elektrische auto's in Nederland is groot:
 - Een ruime meerderheid (59%) vindt dat er in Nederland meer elektrische auto's moeten gaan rijden.
 - Slechts 4% vindt dat er juist minder elektrisch moet worden gereden.
 - Eén van de tien (9%) Nederlanders geeft aan dat de hoeveelheid elektrische auto's wat hen betreft nu op een goed niveau is.
 - Drie van de tien (28%) Nederlanders hebben geen mening over de hoeveelheid elektrische auto's in Nederland.

Vindt u dat in Nederland meer of minder elektrische auto's moeten gaan rijden?
(n=736)

■ Veel minder ■ Minder ■ Evenveel ■ Meer ■ Veel meer ■ Weet ik niet/geen mening

Iets minder intentie voor eigen gebruik elektrische of hybride auto

- De persoonlijke acceptatie van elektrische en hybride auto's ligt wat lager, maar is bij een substantiële groep zeker aanwezig:
 - Vier van de tien (39%) Nederlanders met een rijbewijs achten het (zeer) waarschijnlijk dat zij op den duur in een elektrische of hybride auto gaan rijden. Voor 10% is dit zelfs **zeer** waarschijnlijk.
 - Eenderde (33%) geeft aan **misschien** een elektrische of hybride auto te willen.
 - Voor circa een vijfde (18%) is het (zeer) onwaarschijnlijk dat zij in de toekomst in een elektrische of hybride auto gaan rijden.

Zou u zelf op den duur willen gaan rijden in een elektrische of hybride auto?

Basis: allen met rijbewijs (n=623)

Doelgroep elektrisch of hybride rijden

- Vooral hoogopgeleiden geven aan waarschijnlijk elektrisch of hybride te gaan rijden, laagopgeleiden en Nederlanders boven de 55 jaar juist minder.

Belangrijkste motivaties voor elektrisch of hybride rijden zijn kosten en milieu

Aan alle Nederlanders met een rijbewijs die (misschien tot zeker) elektrisch of hybride willen gaan rijden is de volgende tekst voorgelegd:

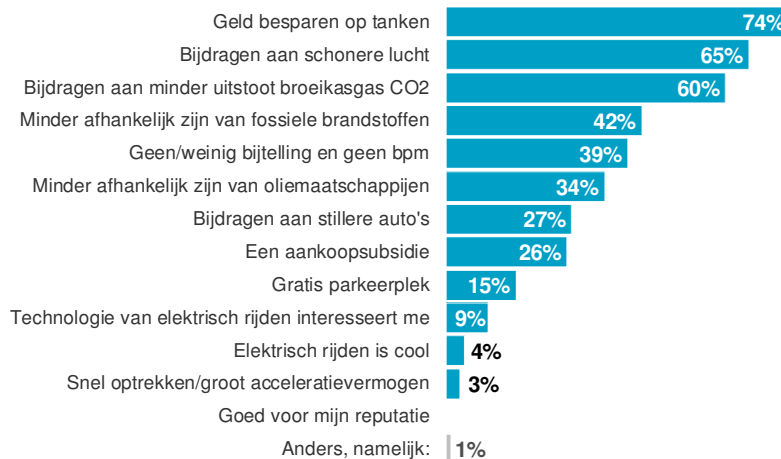
Elektrisch rijden heeft een aantal voordelen, onder andere milieuvoordelen zoals minder geluidsoverlast en schonere lucht. Daarnaast is de brandstof bij elektrisch rijden een stuk goedkoper.

Hierna is hen gevraagd wat voor hen de belangrijkste redenen zijn om (misschien) te gaan rijden in een elektrische of hybride auto.

- De belangrijkste motivaties om elektrisch of hybride te willen rijden zijn het besparen van geld (74%), het bijdragen aan schonere lucht (65%) en het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen (60%).
- De onafhankelijkheid van fossiel brandstoffen (42%) en oliemaatschappijen (34%) is ook voor een substantiële groep van belang.
- Ook belastingvoordeel vanwege de lagere bijtelling en bpm (39%), stillere auto's (27%) en de aankoopsubsidie (26%) spelen een rol in de motivatie.
- De eventuele gratis parkeerplek (15%) en de technologie van het rijden (9%) zijn voor een kleine minderheid van belang. Ook andere bijkomstige aspecten zoals dat het 'cool is' en het acceleratievermogen zijn nauwelijks van belang (4% en 3%).

Wat zijn voor u de belangrijkste redenen om (misschien) te gaan rijden in een elektrische of hybride auto?

Basis: heeft rijbewijs en wil (misschien) elektrisch rijden (n=448)

Belangrijkste drempel elektrisch rijden zijn hoge aanschafkosten

- Niet alleen de motivatie maar ook de **drempel** om elektrisch te rijden, heeft voor een groot deel te maken met de kosten:
 - De hoge kosten van aanschaf zijn voor autobezitters de meest genoemde reden om (nog) niet elektrisch te rijden (56%). Drie van de tien (29%) wachten nu tot het elektrisch rijden goedkoper wordt.
 - Eenderde (32%) vindt het een probleem dat zij met een elektrische auto geen lange afstanden kunnen rijden, bijvoorbeeld op vakantie naar het buitenland
 - Een kwart (26%) vindt dat er te weinig laadpalen zijn en 16% is bang om onderweg stil te komen te staan. Ook verwacht 17% dat het opladen van de auto te lang duurt.
 - Onbekendheid met elektrisch rijden is ook een drempel. Eenvijfde wil eerst wachten of het een succes wordt (20%), weet niet of het wel interessant voor hen is (19%) of heeft geen idee van de kosten (18%).
 - Elektrisch rijden is wel een overwogen mogelijkheid. Slecht een minderheid geeft aan hier nog nooit over na te hebben gedacht (7%) of ziet er het nut onvoldoende van in (8%).

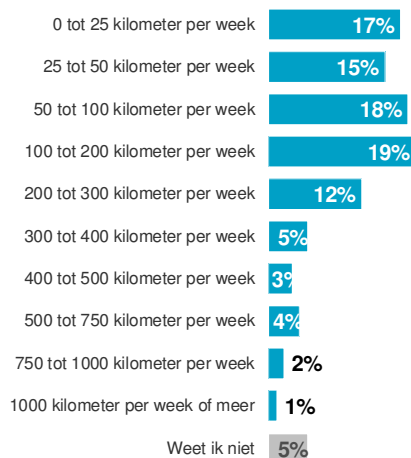
Wat zijn de belangrijkste redenen waarom u (nog) niet elektrisch rijdt? Basis - Bezit auto (n=499)

Meerderheid automobilisten rijdt maximaal 300 kilometer per week

- De meeste automobilisten (81%) geven aan gemiddeld maximaal 300 kilometer per week te rijden in hun auto, de helft rijdt maximaal 100 kilometer.

Hoeveel kilometer rijdt u gemiddeld per week? Basis: heeft rijbewijs en maakt gebruik van auto (n=592)

Deelauto's vooral interessant voor zakelijke rijders, minder voor privé

Deelauto voor bijna eenderde zakelijke rijders stimulans om minder met de auto naar werk te gaan

Eentiende (11%) van de autobezitters gebruikt hun auto zowel om naar werk te gaan als voor zakelijk verkeer (onderdeel van het werk). Aan deze groep is gevraagd of zij minder met de eigen auto naar het werk zouden gaan als hun bedrijf deelauto's aanbiedt om te gebruiken voor zakelijk verkeer.

- Circa drie van de tien (30%) zouden niet meer met de eigen auto naar het werk gaan als het bedrijf enkele deelauto's aanschaft om te gebruiken voor zakelijk verkeer.

Deelauto's via organisatie voor kwart Nederlanders met rijbewijs eventueel optie

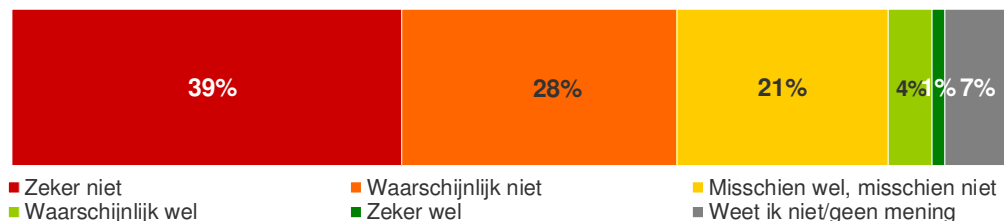
Aan alle Nederlanders met een rijbewijs die nu nog geen deelauto via een organisatie hebben is de volgende mogelijkheid voorgelegd:

Bij autodelen maakt u samen met andere mensen gebruik van dezelfde auto: de deelauto. Zo hoeft u geen auto te bezitten, maar kunt u tegen een financiële vergoeding wel gebruik maken van een auto wanneer dit nodig is. Het autodelen wordt aangeboden door een aantal aanbieders. Om te kunnen autodelen sluit u een abonnement af bij een aanbieder. Vervolgens kunt u de deelauto reserveren (telefonisch of via internet).

Hierna is hen gevraagd hoe waarschijnlijk zij op den duur willen gaan rijden in een deelauto:

- Een zeer kleine minderheid (5%) geeft aan (waarschijnlijk tot zeker) in een dergelijke deelauto te willen rijden.
- Voor een vijfde (21%) is dit misschien een optie.
- Tweederde (67%) acht de kans hierop klein.

Zou u zelf op den duur willen gaan rijden in een deelauto via een dergelijke aanbieder? Basis: heeft rijbewijs en niet al een deelauto via organisatie (n=620)

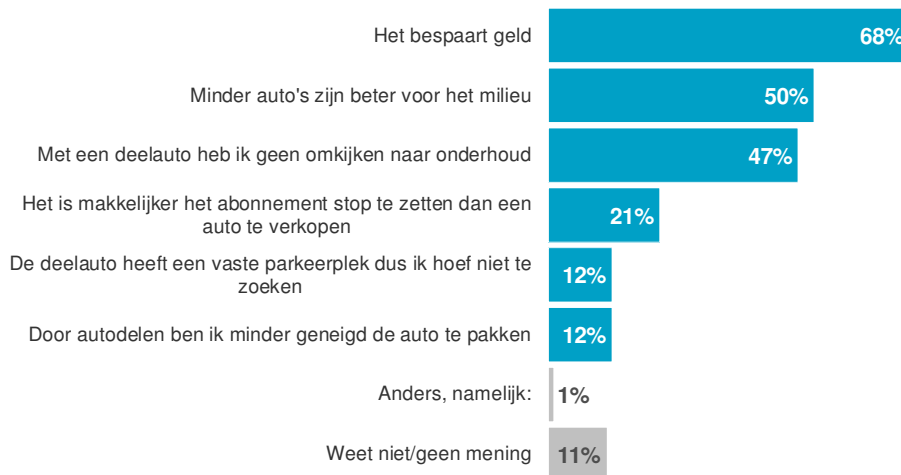
Doelgroep deelauto's

- Vooral hoogopgeleiden schatten in dat zij in de toekomst een deelauto nemen, laagopgeleiden juist minder.
- Als we kijken naar het huidige autogebruik en -bezit, verwachten vooral Nederlanders die wel een rijbewijs hebben, maar geen eigen auto of wel eens een auto van bekenden lenen, in de toekomst een deelauto via een organisatie te willen gebruiken.

Deelauto vooral aantrekkelijk vanwege kosten, ook milieu en onderhoud spelen mee

- De belangrijkste reden om gebruik te gaan maken van een deelauto is dat het geld bespaart (68% van degenen die eventueel in deelauto willen rijden of dit al doen). Ook noemt de helft dat het beter is voor het milieu (50%) en dat je geen omkijken hebt naar het onderhoud (47%).
- Andere voordelen van een deelauto zijn veel minder van belang.

Wat zijn voor u de belangrijkste voordelen van een deelauto?
Basis: wil (misschien) deelauto gaan gebruiken of gebruikt deelauto al (n=169)

Bereidheid eigen auto te delen vooral met bekenden

Aan alle autobezitters is de volgende mogelijkheid voorgelegd:

Als u een eigen auto bezit, kunt u ook uw eigen auto aanbieden voor autodelen. Dit werkt als volgt:

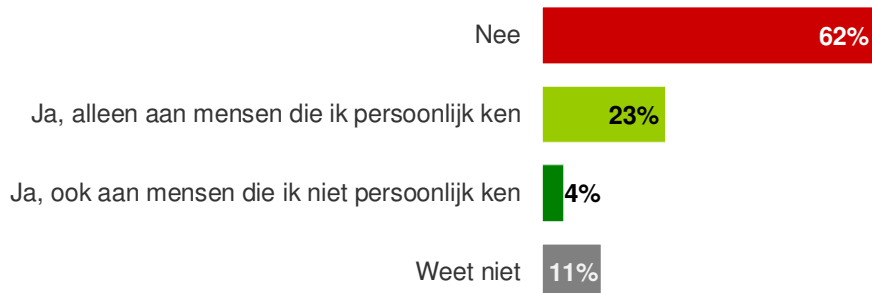
- Andere mensen mogen uw auto huren/gebruiken
- U ontvangt hiervoor een financiële vergoeding
- U kunt zelf aangeven aan wie u uw auto wel of niet wil verhuren
- U bent verzekerd tegen de eventuele schade die anderen maken

Hierna is hen gevraagd of zij hun eigen auto zouden willen aanbieden voor autodelen via een dergelijk platform.

- Een meerderheid is hier niet in geïnteresseerd (62%).
- Een kwart (23%) zou dit wel willen maar zou de auto alleen uitlenen aan mensen die zij persoonlijk kennen.
- 4% is bereid de auto ook uit te lenen aan mensen die zij niet persoonlijk kennen.

Bent u bereid om uw eigen auto via een platform voor autodelen aan te bieden?

Basis: bezit auto (n=499)

Project A15 spreekt brede doelgroep aan

Om inzicht te krijgen in de interesse in het project A15, is aan respondenten de volgende tekst voorgelegd:

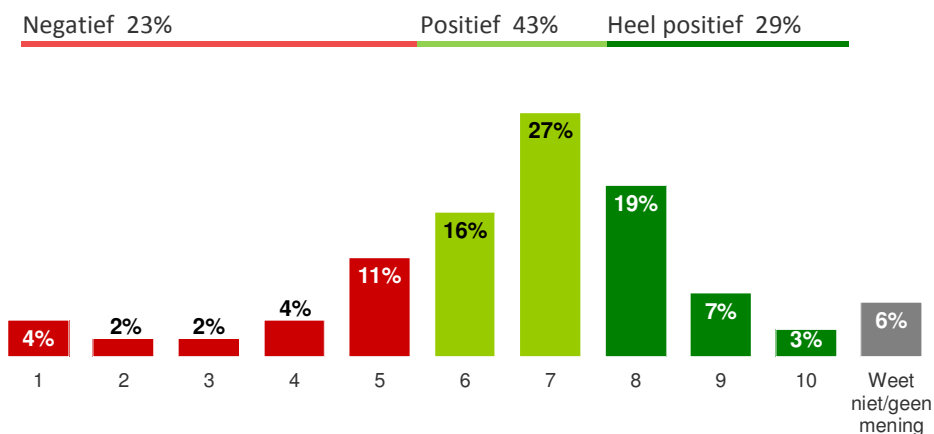
Natuur & Milieu en Milieudefensie werken samen in een project om elektrisch rijden te stimuleren.

- *De ambitie: in 2015 rijden 40.000 mensen in elektrische deelauto's die rijden op lokaal opgewekte stroom uit zon of wind.*
- *Het idee hierachter: als meer mensen kiezen voor elektrisch rijden op groene stroom en een auto met anderen delen is dit goedkoper, beter voor het milieu en het voorkomt files.*

Hierna is aan de respondenten gevraagd om met een rapportcijfer aan te geven in hoeverre dit project hen aanspreekt.

- Drie van de tien Nederlanders (29%) zijn erg enthousiast en beoordelen het project met een 8 of hoger.
- De grootste groep (43%) is positief, maar in minder mate, en geeft een 6 of 7.
- Bijna een kwart is negatief over het project en geeft een onvoldoende (5 of lager)
- Een zeer kleine groep (6%) geeft aan niet goed te weten hoe zij dit project beoordelen.

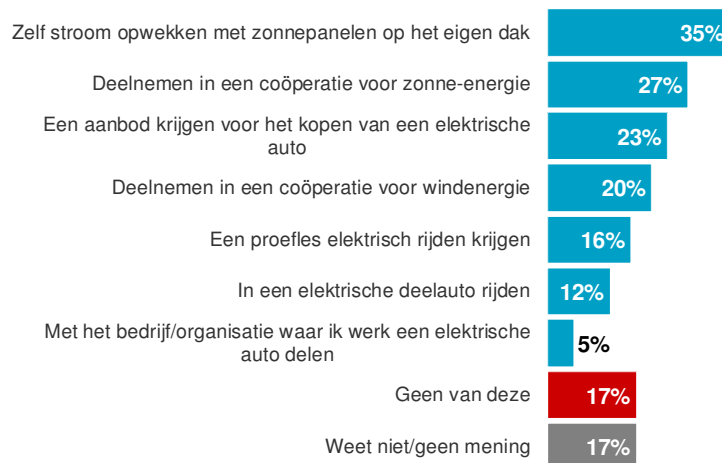
In hoeverre spreekt dit project u aan? (n=736)

Opwekken zonne-energie meest aansprekende mogelijkheid project A15

- Binnen de voorgelegde mogelijkheden gerelateerd aan project A15 bestaat de meeste animo voor het opwekken van stroom met zonnepanelen, vooral op het eigen dak. Voor 35% is dit (één van de) meest aansprekende mogelijkheden. Het opwekken van zonne-energie in een coöperatie staat op de tweede plek (27%). Eenvijfde (20%) prefereert het deelnemen in een coöperatie voor windenergie.
- Bijna een kwart (23%) kiest (onder meer) voor het aanbod om een elektrische auto te kopen. 16% kiest voor een proefles elektrisch rijden en 12% voor het rijden in een elektrische deelauto. Omgerekend naar de Nederlandse bevolking, zouden circa 1,4 miljoen mensen het rijden in een elektrische auto (één van de) meest aantrekkelijke optie(s) vinden bij project A15.

Welke van onderstaande mogelijkheden spreken u het meeste aan? Basis: allen (n=736)

Methode van onderzoek

Het onderzoek is gebaseerd op een representatieve steekproef onder Nederlanders tussen de 18 en 75 jaar ($n=736$). Het totaal aantal Nederlanders tussen 18 en 75 is 12 miljoen.

Het veldwerk van het onderzoek vond plaats in de periode van 31 oktober tot 6 november 2013. Voor de dataverzameling is gebruikgemaakt van het StemPunt-panel van Motivaction (www.stempunt.nu) waar momenteel ongeveer 70.000 Nederlanders lid van zijn.

Bij de steekproeftrekking en -weging is gebruikgemaakt van propensitytechnieken. Hiermee is een representatieve afspiegeling verkregen voor sociodemografische kenmerken (leeftijd, opleiding, geslacht, stedelijkheid) en sociaal-culturele oriëntaties (Mentality-milieus).

Nadere toelichting propensitytechnieken

Met de propensitytechnieken kunnen scheefheden in online panels ten opzichte van de bevolking beter worden gecorrigeerd dan bij traditionele RIM-weging. De propensitytechnieken zorgen voor een representatieve afspiegeling van de resultaten voor een groter aantal achtergrondkenmerken, in dit onderzoek leeftijd, geslacht, opleiding, regio (Nielsen-indeling), sociaal-culturele oriëntaties (Mentality-milieu) en interacties tussen deze variabelen. Het daarbij gehanteerde ijkbestand betreft de Mentality-metingen van 2011 en 2012, een representatief schriftelijk onderzoek dat jaarlijks wordt uitgevoerd onder ruim 1.200 Nederlanders tussen 15 en 80 jaar. Dit ijkbestand is wat betreft de sociodemografische gegevens gewogen naar de Gouden Standaard van het CBS.